ΚΥΡΙΑΚΗ, 24 ΜΑΡΤΗΣ 1946

ΜΥΤΙΛΗΝΗ-ΧΡΟΝΟΣ Α'-Αρ.12

ΕΠΙΤΗΣ ΥΛΗΣ : Δ. ΚΑΛΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΤΗΛ. : 2-86 — ΤΙΜΗ ΔΡ. 100

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΛΕΣΒΟΥ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΔ

«Συμφέρει νά φυτεύσωμεν εἰς τό μέσον μας Βασιλέα καί νά ἀναστήσωμεν βασιλικήν αὐλήν; Ἀπό αὐτήν, ὡς ἀπό Χειρώνειον ἄντρον, ἀποπνέουν οἱ μεφυτικοί καί δηλητήριοι τῆς κακοηθείας ἀτμοί».

1823 ΑΔ. ΚΟΡΑΗΣ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Πέρασαν εἴκοσι καί πλέον χρόνια ἀφ' ὅτου εἶχε σβύσει ἡ φωνή τοῦ ρουμελιώτη Βάρδου πού ἔβαλε μέ τό τραγούδι του τή ζωντανή φλόγα τῆς γαλλικῆς Ἐπανάστασης μέσα στήν ψυχή τοῦ σκλάβου ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὁ μεγαλότολμος Ἐπαναστάτης πρίν παραδώσει τό κεφάλι του στόν Τύραννο, εἶχε σπείρει ἁπλόχερα τούς παλμούς καί τίς ἐλπίδες του σέ γόνιμο ψυχικό ἔδαφος καί εἶχεν ἀνοίξει τό δρόμο στήν ἀδυσώπητη πορεία τῆς ἱστορίας. Ἡ 25 Μαρτίου τοῦ 1821 ὑπῆρξεν ὁ πύραυλος γιά τό ξέσπασμα τοῦ ἀγώνα πού ἐπρόκειτο νά δώσει ζωντανή φόρμα στο ἀβίωτο ὅραμα τοῦ Ρήγα τοῦ Βελεστινλῆ.

Ὁ ἀγώνας ἄρχισεν. Ἡρωϊκός, ἀπαράμιλλος, πολύμορφος. Στά βουνά καί στούς κάμπους. Στίς πολιτεῖες καί στίς θάλασσες. Τό ἔθνος, ὁλόσωμο, παλεύει νά ζυμώσει μέ τό αἷμα του τήν ἐλεύθερη ὕπαρξή του. Σπάνει τά δεσμά αἰώνων, τσακίζει τήν ἀντίδραση, καταπνίγει τήν προδοσία, συμπυκνώνει τίς δυνάμεις του, ἀνανεώνει τά νεῦρα του, καί μάχεται, ἑφτά ὁλάκαιρα χρόνια, μέ ἀκατάβλητο πεῖσμα, καί λυγίζει τόν τύραννο.

Οἱ κραταιές κυρίαρχες δυνάμεις τοῦ κόσμου, πιεζόμενες ἀπ' τήν ἠφαιστειώδη ἔκκρηξη τοῦ πατριωτισμοῦ του, προσυπογράφουν τό συμβόλαιο τῆς ἐθνικῆς ἀναδημιουργίας του.

Ἀλλά τό Εἰκοσιένα ἦταν, ἁπλῶς, τό μεγάλο ξεκίνημα. Ἦταν ἡ πάλη μιᾶς ἑλληνικῆς γενιᾶς, τῆς πρώτης γενιᾶς, τῆς πρώτης γενιᾶς πού ἐμψυχώθηκε τούς ἐθνικοκοινωνικούς ἀπολυτρωτικούς ὁραματισμούς τοῦ προφητικοῦ πρωτοψάλτη τῆς Ἐλευθερίας. Ἦλθαν, ἔπειτα, ἄλλες γενιές κ' ἔδωσαν καινούριο πλάτος, καινούριο περιεχόμενο, καινούριες ἐλπίδες, καινούρια πίστη στόν ἀγῶνα του. Μέσα σένα ἐλεύθερο, στενό στήν ἀρχή, πλατύτερο κατόπιν, ἐθνικόν ὁρίζοντα, οἱ γενεές τῶν ἐπιγόνων τῶν ἡρωϊκῶν μαχητῶν τοῦ εἰκοσιένα, συνεχίζουν τήν πάλη τους, ἀπό τότε ἕως τώρα, ἐνάντια στόν αὐτοδημιούργητο ἐσωτερικό δυνάστη καί τούς πάντοτε πρόθυμους ἐξωτερικούς συμπαραστάτες του. Ὁ λαός ἐπάλαισε καί παλεύει ἀδυσώπητα γιά τήν πραγματοποίηση τῶν νέων ἰδανικῶν του, πού ἀνδρίζουν τήν ψυχή του καί συνειδητοποιοῦν τίς ὁρμές τοῦ πνεύματός του.

Πρόσφατα, ἀκόμα, ὁ ἀγώνας του ἐπέρασεν ὀπό φάσεις ἐπικοῦ μεγαλόπνοου ἡρωϊσμοῦ, στήν τετράχρονη πάλη του ἐνάντια σένα νέο βάρβαρο δουλωτή καί στούς στυγεροὺς ἑλληνόφωνους συνεργάτες του. Ἀλλ' οὔτε τή φορά τούτη, παρ' ὅλες τίς ἀφάνταστες θυσίες του, μπόρεσε νά πραγματοποιήσει τήν ὁλοκληρωτική νικηφόρο ἔξοδό του.

Σκοτεινές ἀκαταγώνιστες δυνάμεις τόν ἔρριξαν κάτου ἀπ' τόν ἐπαχθέστατο ζυγό μιᾶς —ὑπό νέα μορφή— σατανικῆς δουλείας, γιά νά καταπνίξουν τούς τεράστιους πόθους του γιά τόν πολιτικό καί κοινωνικό του ἀπολυτρωμό. Καί ἡ ἀδάμαστη πάλη του συνεχίζεται καί θά συνεχίζεται, πεισματικά καί λυσσαλέα, μέχρις ὅτου καί τοῦτος ὁ καινούριος ὑπότροφος τῶν ξένων, ἐσωτερικός ἀπολυταρχισμός, σωριαστεῖ στά πόδια του. Ὁ Λαός μας, ὁπωσδήποτε, θά ἀποδείξει μέ τήν ἀλύγιστη πάλη του ὅτι, ὅσο μικρός κι' ἄν εἶνε, δέν χωρεῖ στήν τσέπη κανενός, ὅσο μεγάλος καί κραταιός κι' ἄν εἶνε.

ΜΑΚΡΙΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΚΑΛΠΕΣ

Εἶνε οἱ ἴδιοι, ἀπαράλλαχτοι καί ὁλοσούσουμοι: οἱ προδότες τοῦ 1916 — οἱ προδότες τοῦ 1920 — οἱ προδότες τοῦ 1940! Τότες, τό 1916, ἐπαραγέμισαν τό πουγγί τους μέ τά μάρκα τοῦ βαρώνου Σέγκ καί σειῶντας καί κουνῶντας τό ἐπαίσχυντο λάβαρο τοῦ οἰνόφλυγος Κοριοῦ, — τοῦ κατ' εὐφημισμόν Κωνσταντίνου τοῦ Δωδεκάτου ἤ Βουλγαροκτόνου! — ἄνοιξαν διάπλατα τίς πόρτες τῆς βορείου Ἑλλάδος, παρέδωσαν ἀνυπεράσπιστα τά ὀχυρά μας, τά κανόνια μας, τά ἐφόδιά μας, ὁλόκληρες ἑλληνικές μεραρχίες μέ τά χλωρά ἀκόμα δαφνοστέφανα τῆς Κρέσνας καί τῆς Τζουμαγιᾶς, στίς ὀρδές τῶν Βουλγάρων! Αὐτοί πρῶτοι, ἁλιτήριοι καί παναχρειότατοι μαστροποί τοῦ ἔθνους, ὁδήγησαν τούς ἀπό αἰώνων ἐχθρούς του νά εὐφρανθοῦν τό γλυκότατον ὅραμα τῆς Ἑλλάδος τοῦ Αἰγαίου!

Καί ὅταν ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἐξεσήκωσε τήν πλατειά μᾶζα τοῦ καταπροδομένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ γιά νά ἀποπλύνει τό αἶσχος τῆς μιαρῆς προδοσίας των, ἐβράχνιασε τό λαρύγγι τῶν Ἐθνοκοράκων νά κραυγάζουν πρός ὅλη τήν ὑφήλιο:

— Εἶνε τύραννος! Στηρίζεται στίς λόγχες τῶν Σενεγαλέζων!

Σήμερα δέν ὑπάρχει, πιά, μέτωπο ἐθνικῆς ἄμυνας, οὔτε στρατός ἐθνικῆς σωτηρίας, οὔτε Μάλτα γιά τούς προδότες, οὔτε Σενεγαλέζων τάγματα. Σήμερα, ὑπάρχουν οἱ Γκούργκας ἀπό τά βάθη τῶν Ἰνδιῶν, ὑπάρχουν τά ρουκετοβόλα καί τά ἅρματα τῶν Βρεττανικῶν Ταξιαρχιῶν. Ὑπάρχει ὁ Σούρλας καί ὁ Μαγγανᾶς, κυρίαρχοι, ντερβεναγάδες τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτικοῦ σύμπαντος!

Καί οἱ ὅροι ἀντεστράφησαν. Τούς θέλουν, τούς προσκυνοῦν, τούς λατρεύουν τούς Γκούργκας, σήμερα, αὐτοί πού τά εἶχαν κάποτε, μέ τούς Σενεγαλέζους!

Ἀλλά οἱ Σενεγαλέζοι δέν τούς ἐμπόδισαν, ὕστερα, νά πάρουν τήν ἐξουσία στά χέρια τους ὅταν, παραπλανῶντας τό λαό, μέ τά ἐφιαλτικά τους «Οἴκαδε», τόν ὁδήγησαν στό ἀπύθμενο βάθος τῆς μικρασιατικῆς καταισχύνης. Οὔτε τώρα οἱ Γκούργκας θά ἐμποδίσουν τό λαό νά ἀπαλλαγεῖ, μιά γιά πάντα, ὁριστικά καί ἀγύριστα, ἀπό τή σπεῖρα αὐτῶν τῶν βρυκολάκων τοῦ κολασμένου πολιτικοῦ παρελθόντος.

Σήμερα μέ τήν ἀποχή του, αὔριο μέ τήν ψῆφο του, ὁ λαός θά τούς ἐξαφανίσει!

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΖΗΤΗΜΑ

ΕΝΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΕΧΑΣΑΝ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΧΩΡΑΦΙ ΤΟΥΣ!

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΑ ΠΑΡΟΥΝ ΠΙΣΩ

Ζητοῦμε, κατ' ἀρχήν, τήν ἀκύρωση τῶν ἀγοραπωλησιῶν ἀκινήτων πού ἔγιναν στά χρόνια τῆς κατοχῆς. Ζητοῦμε νά ξαναπάρουν πίσω τό σπίτι καί τό χωράφι τους ἐκεῖνοι πού ἀναγκάστηκαν νά τά ἀποξενωθοῦν γιά ἕνα κομμάτι ψωμί, γιά νά σώσουν τόν ἑαυτό τους καί τά παιδιά τους ἀπ' τήν πεῖνα κι' ἀπ' τό χαμό. Ζητοῦμε νά ἐπανορθωθεῖ τό κακό πού ἔγινε σέ τεράστια κοινωνική κλίμακα μέ ἀποτέλεσμα νά βρίσκωνται, σήμερα, μέσα στό δρόμο, ξεσπιτωμένες, ἔρμες κι' ἀπροστάτευτες ἕνα σωρό φτωχότατες οἰκογένειες τοῦ λαοῦ, ἐνῶ οἱ ἐκμεταλλευτές τῆς δυστυχίας των νέμονται τά σπίτια καί τά χωράφια τους καί εἶνε εὐχαριστημένοι πού μονάχα αὐτοί κατόρθωσαν νά βγοῦν ἀπό τήν κόλαση τοῦ πολέμου καί τῆς σκλαβιᾶς πλουσιώτεροι παρ' ὅσο ἤτανε πρίν, ἀφ' οὗ περάσανε ὅλα αὐτά τά φριχτά χρόνια μέσα στή χλιδή, τήν ἄνεση καί τήν εὐμάρεια πού τούς ἐξασφάλιζαν τά ἄνομα κέρδη τους.

Βέβαια, θά ὑπάρξουν κάποιες ἀντιρρήσεις στήν ἐφαρμογή τοῦ μέτρου τῆς ἀκύρωσης τῶν ἀγοραπωλησιῶν, πού πρέπει νά προσεχθοῦν καί νά μελετηθοῦν Θά ὑπάρξουν ὡρισμένες περιπτώσεις, σπάνιες καί ἐλάχιστες σέ ἀριθμό, πού θά εἶνε δίκιο νά ἀποτελέσουν ἐξαίρεση.

Θά ὑπάρξουν ἄνθρωποι πού θά ἰσχυρισθοῦν ὅτι ἀγόρασαν ἕνα σπίτι ἤ ἕνα κτῆμα γιά νά περισώσουν τίς οἰκονομίες πού εἶχαν συγκεντρώσει βιοπαλαίοντας σ' ὅλη τους τή ζωή καί πού δέν πρόφτασαν νά τό κάνουν σέ μιά ὁμαλή κοινωνική περίοδο.

Θά ὑπάρξουν περιπτώσεις πού οἱ κάτοχοι πολλῶν σπιτιῶν ἤ κτημάτων πούλησαν ἕνα ἤ δυό γιά ν' ἀντιμετωπίσουν δύσκολες στιγμές, ἀλλά δέν ἔμειναν ὁλότελα στό δρόμο. Ἄλλοι πούλησαν ἕνα ἀκίνητο καί ἀγοράσανε ἄλλο ἤ καί περισσότερα. Ἤ ἐμπορεύτηκαν τά χρήματά τους καί ἐπλούτισαν ἤ τά ἔχασαν σέ ὕποπτες ἐπιχειρήσεις.

Ὅλα αὐτά εἶνε ἀξιοπρόσεχτα καί συζητήσιμα. Ἡ νομοθετική λύση τοῦ ζητήματος θά προβλέψη τίς περιπτώσεις αὐτές, οὕτως ὥστε ἡ ἐπανόρθωση μιᾶς ἀδικίας πρός ὄφελος τῶν πολλῶν νά μή δημιουργήσει καινούρια ἀδικία εἰς βάρος τῶν ὀλίγων.

* * *

Ἀλλά ὑπάρχουν καί ἄλλα ζητήματα συναφῆ μέ τή γενικώτερη λύση. Νά ἀκυρωθοῦν οἱ συμβάσεις ἀγοραπωλησίας. Νά ξαναπάρουν τά σπίτια τους οἱ φτωχοί ἐργάτες, ὑπάλληλοι καί ἐπαγγελματίες πού βρέθηκαν στήν ἀνάγκη νά τά πουλήσουν. Νά ξαναπάρουν τό χωράφι τους οἱ ἀγρότες πού κατήντησαν ἀκτήμονες.

Πολύ σωστά. Ἀλλά οἱ ἀγοραστές; Θά ξαναπάρουν πίσω τά λεφτά πού ἔδωσαν; Πόσα καί πῶς; Στό σημεῖο αὐτό ὑπάρχουν διάφορες ἀπόψεις. Μιά ἄποψη εἶνε νά ἐπιστραφοῦν τά χρήματα, ἀμέσως ἤ μέ δόσεις, στή σχετική ἀξία πού εἶχαν τή μέρα τῆς καταβολῆς των στόν πωλητή. Ἀλλά ἐδῶ, ἡ δυσκολία ἔγκειται στόν προσδιορισμό αὐτῆς τῆς ἀξίας. Γιατί εἶνε γεγονός ἀναμφισβήτητο, ὅτι μέ τόν ἀλματωδῶς αὐξανόμενο, στά χρόνια τῆς κατοχῆς, νομισματικό πληθωρισμό, ἀπ' τή μέρα τοῦ προσυμφώνου ἕως τή μέρα τοῦ ὁριστικοῦ συμβολαίου καί τῆς καταβολῆς τοῦ συμφωνημένου τιμήματος, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς πώλησης, ἐξανεμιζότανε κατά τρόπο τραγικό γιά τόν πωλητή. Πολλές φορές δέν ἐκάλυπτε οὔτε τό 1)10 οὔτε τό 1)20 τῆς προσυμφωνημένης ἀξίας. Ἔπειτα ἦταν ὁ περίφημος νόμος τῶν τραπεζιτικῶν ἐπιταγῶν πού ἀπαγόρευε στόν πωλητή νά πάρει ὁλάκαιρο τό τίμημα στά χέρια του. Ἔτσι ἀπό δόση σέ δόση ὁ ἐξευτελισμός ἔφθανε σέ βαθμό πού πολλοί ἔπαψαν νά τίς εἰσπράττουν καί τίς ἐγκατέλειψαν στίς Τράπεζες.

Ἔπειτα εἶνε τό γεγονός ὅτι πολλοί ἀπ' τούς ἀγοραστές καί γενικά τῶν ἀγροκτημάτων ἐκμεταλλεύτηκαν πλουσιοπάροχα τό ἀκίνητο πού βάλανε στό χέρι. Πολλοί, μονάχα μέ τό εἰσόδημα τῆς πρώτης χρονιᾶς, ὑπερεκάλυψαν ὄχι ὀνομαστικά, ἀλλά οὐσιαστικά, τό τίμημα πού πληρώσανε. Καί ἀπό τότε, ἕως σήμερα, ἔχουν καί τό κεφάλαιο στά χέρια τους καί τό εἰσόδημα τῶν πάρα πέρα χρόνων πού ἐκμεταλλεύονται τό ἀκίνητο. Ἐξ ἄλλου, τίθεται τό ζήτημα: Ποῦ θά βροῦνε νά ἐπιστρέψουν τό τίμημα —ὁσοδήποτε βγεῖ ἀπ τήν ἐπαλήθευση— οἱ πωλητές, φτωχοί ἄνθρωποι, πού δέν ἔχουν σήμερα στόν ἥλιο μοῖρα;

Ὅλα αὐτά εἶνε ζητήματα πού κατά τόν ἕνα ἤ τόν ἄλλο τρόπο θά ἀντιμετωπισθοῦν. Δέν εἶνε δύσκολο νά βρεθεῖ ὁ τρόπος τῆς ἀντιμετώπισής των. Γιά τήν ὥρα, ἄμεση καί ἐπιτακτική εἶνε ἡ ἀνάγκη νά κηρυχθοῦν ἄκυρες στή βάση τους οἱ γενόμενες ἀγοραπωλησίες καί νά ἐπιστραφοῦνε ὁπωσδήποτε τά ἀκίνητα στούς δικαιούχους. Ἕνα ἑκατομμύριο φτωχοί ἕλληνες περιμένουν μέ ἀγωνία τήν ἱκανοποίηση τοῦ δίκιου αὐτοῦ αἰτήματός των ποῦ εἶνε πραγματικά ἐθνικό αἴτημα.

ΓΙΑ ΝΑ ΣΠΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΜΑΣΚΑΡΑΤΑ

Ὁ Πατρινός ἐπιβαίνων τῶν «Πατρῶν».—Ἀπόπειρα ὑποδοχῆς μετά πεζοπορίας διά μέσου τῆς... ἐρήμου!—Ἐμεῖς κ' ἐμεῖς κι' ὁ Χατζηπετρῆς.—Ὅπου γίνεται λόγος γιά τό Φούσκα, τόν Πρίσκα καί ἄλλους ἀειμνήστους προγόνους.—Τά μετα ωγικά τῆς ΟΥΝΡΑ καί τοῦ... Ἀϊτοῦ ὁ γυιός.—Τά κοράκια, ὁ μοῦργος καί τό διπλό μεγάφωνο.—Ὁ ἀείμνηστος Βενιζέλος μεταξύ δύο μηδενικῶν!—Ἡ βιτρίνα τῆς Ἐθνικῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως καί τό μυστήριο τοῦ κ. Κλικλῆ.—Τόν λόγον ἔχει ὁ... «Ἐλεύθερος Λόγος».

Ὅταν φάνηκε ἡ κορβέτα πού τόν ἔφερνε, δέν ὑπῆρχε «λαός» νά τόν ὑποδεχθεῖ. Αὐτός ὁ λαός πού ἄλλοτε γέμιζε μέ τά κοχλάζοντα ἀπό ἐνθουσιασμό στήθεια του τήν προκυμαία, τούς μώλους, τά πλεούμενα, τά παράθυρα, τά μπαλκόνια, κ' ἔφθανεν ἕως... τά κεραμίδια! Αὐτός ὁ λαός πού παραληροῦσε, πού μεθοῦσε, πού παραφρονοῦσε. Πού θέριζε καί κουβαλοῦσε ὅλα τά λουλούδια ἀπ' τίς γλάστρες κι' ἀπ' τά περιβόλια του γιά να τοῦ στρώσει τό δρόμο νά περάσει. Πού ὁ ἀλλαλαγμός τῆς ζητωκραυγῆς του ἔμοιαζε... κοσμοχαλασιά! Δέν ὑπῆρχε τώρα πιά αὐτός ὁ «λαός». Τόν κατάπιεν ἡ γῆς; Ἦταν δέν ἦταν τρακόσοι ἄνθρωποι πού στέκανε στή λαδόσκαλα μέ ἦθος περίλυπο καί σφιγμένο, σάν τό ἦθος ἀνθρώπων πού περιμένουν ν' ἀκολουθήσουν τήν ἐκφορά κάποιου νεκροῦ...

Κάθε τόσο ἔστρεφαν ἀνήσυχο βλέμμα γύρω τους. Ματιά καταμετρήματος. Τόσο λίγοι; Δέν πῆραν εἴδηση; Δέν κατεβῆκαν ὀπ' τά χωριά; Μωρέ ρεζιλίκι!

Δίπλα μου ἦρθε καί στάθηκε μιά στιγμοῦλα, ἕνας ρακένδυτος τύπος τῆς προκυμαίας. Ἕνας ἄγνωστός μου, μισότριβος ἄνθρωπος. Τήν ὥρα πού ἀγκυροβολοῦσε τό καράβι, μέ σκούντησε, μοῦ ἔκλεισε τό μάτι καί μοῦ ἀπάγγειλε εὔθυμα:

— Πᾶν ἐκεῖνα τά ζαμάνια
πᾶν ἐκεῖνοι οἱ καιροί,
πάει ὁ Φούσκας, πάει ὁ Πρίσκας
οἱ παλιοί νοικοκυροί!!..

* * *

Ὁ «μάνατζερ» τῆς ὑποδοχῆς, ἀρχαῖος σωφέρ, εὐδοκίμως διανύσας τά χρόνια τῆς πείνας μέσα στά Ἐρεσώτικα συκοπερίβολα, ἀπ' τά ὁποῖα βγῆκε σιτευτός καί τετράπαχος σάν σκαντζόχερας, ἔτρεχε λαχανιασμένος ἀπ' τή σκάλα στούς καφενέδες κι' ἀπ' τούς καφενέδες στή σκάλα, μαζεύοντας τούς καθυστερημένους καί ὅση «μαρίδα» προσαπαντοῦσε στό δρόμο του.

Μιά γαλαζοαίματη κυρία μέ γκριζογάλαζα μαλλιά προσέθεσε κι' αὐτή, τήν τελευταία στιγμή, ὅταν ἐπρόβαλε ὁ μέγας χαφιές ἐπί τοῦ καταστρώματος, τήν ἰσχνή σιλουέττα της στόν ὅμιλο τῶν ἀναμενόντων. Ραγδαῖα—τρόπος τοῦ λέγειν!— χειροκροτήματα, ὑπεδέχθησαν, ἀπ' τό μέρος τῆς παραλίας, τήν ἐμφάνιση τοῦ αἰμοσταγοῦς Δεκεμβριανοῦ γκαουλάϊτερ. Κάποιος τοῦ ἐπάσσαρε βιαστικά στό χέρι μιά δέσμη ἀπό ἀνυπεράσπιστα ἀθῶα λεσβιακά λουλούδια καί ὁ καταχθόνιος, ἔτσι ἀνθοστόλιστος, κατρακύλισε τή σκάλα, χαιρετῶντας σπασμωδικά μέ τό δεξί του χέρι, σέ «στύλ» γρηᾶς μπαλαρίνας, τόν ἀνάριο συμφετό πού τόν περιστοίχισε μαζί μέ μιάν ἑνωμοτία ἀρειμανίων καραμπινοφόρων χωροφυλάκων.

* * *

Ἡ θλιβερή πομπή ξεκίνησε κατά μῆκος τῆς παντέρημης προκυμαίας. Ὁ Καταχθόνιος βάδιζε μπροστά σκυφτός. Ἡ ἀναπεπταμένη ψαρρή του χαίτη ἐθύμιζε... Ἀχιλλέα Παράσχο. Ἡ καπελλίνα μέ τά πλατειά μπόρ ἐθύμιζε... Ζάν Μωρεάς καί περασμένο αἰώνα. Καί τά βαθουλωμένα, τά χωμένα μέσα στίς κόγχες τους μάτια, θυμίζανε...ψόφιο ἄλογο.

Ἐκεῖ μπροστά στό λιμεναρχεῖο μιά παρέα ἀπό ἀνθρώπους τῆς βαρειᾶς δουλειᾶς, μόλις τόν ἀντίκρυσε, βρυχήθηκε μέ ἀβυσσαλέο μῖσος:

— Καζμᾶ!

Μπροστά, ἡ προκυμαία ἦταν ἔρημη. Μονάχα τρία κάρρα, τρία μεγαλοπρεπῆ κάρρα, φορτωμένα, κάργα, μέ δεμάτια σανό ἐρχόταν, ἐξ ἀντιθέτου, σέ προϋπάντηση τῆς θλιβερῆς προεκλογικῆς λιτανείας.

Ἦταν ἄραγε μοιραία ἡ σύμπτωση;

* * *

Ἀγωνιώδης προσπάθεια. Πῶς νά γεμίσει ὁ «Ὀρφέας» τά τετρακόσια του... καθίσματα; Ἔπρεπε νά βρεθεῖ «λαός» γιά ν' ἀκούσει πάλι καί τώρα, ὕστερα ἀπό δέκα χρόνια χωρισμοῦ καί λησμοσύνης, τή ξανακουρντισμέ-

(Συνέχεια στή 2η σελίδα)

Σάτιρα

ΡΑΜΠΑΓΑΣ

Θές τήν ἐξουσία
πάντα νά τρυγᾶς;
Στή Ραμπαγαδία
γίνου Ραμπαγᾶς!

* * *

Μέ τούς δημοκράτες
εἶσαι καί πεινᾶς;
Γύρνα τους τίς πλάτες
νά καλοπερνᾶς!...

ΚΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΣΗΜ.— Ἡ λέξη «Ραμπαγᾶς» εἶνε ξενική καί σημαίνει ἕνα εἶδος πολιτικοῦ τυχοδιώκτη πού ἀλλάζει ἰδέες καί φρονήματα μέ τό ἀζημίωτο πάντα.

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Διαβάζω τό ἄρθρο:

«Ὁ βασιλεύς θεωρεῖται ὅτι εἶναι, ὅπως πράγματι εἶναι, ὁ ἀρχηγός τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος τῆς τετάρτης Αὐγούστου, μέ τήν βοήθειαν τοῦ ὁποίου ἀπεταμίευσε μεγάλα ποσά. Ὅλοι εἶναι σύμφωνοι ἐπί τῆς ἐγκαθιδρύσεως μιᾶς νέας λαϊκῆς δημοκρατίας». Περιμένω νά δῶ ἀπό κάτω τήν ὑπογραφή: Ἠλίας Τσιριμῶκος. Καί τί βλέπω; Στυλιανός Γονατᾶς.

— Βοήθεια!

— Τί ἔπαθες μωρέ;

— Μοῦ ἔστριψε!

— Γιατί μωρέ;

— Βοήθεια! Δέν αἰσθάνομαι καλά. Τρελλάθηκα! Ἄλλα βλέπω κι' ἄλλα διαβάζω! Ἄλλα διαβάζω κι' ἄλλα καταλαβαίνω! Κάτι ἔχω πάθει, ἀδελφοί μου! Βλέπω τόν Τσιριμῶκο, τόν νομίζω Γονατᾶ, βλέπω τόν Γονατᾶ, τόν νομίζω Τσιριμῶκο. Τρέξτε!

Τρέχουν.

Μέ καλοπιάνουν. Μέ καθησυχάζουν. Μέ βεβαιώνουν ἐπι τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς τους ὅτι τό ἄρθρο αὐτό πού διαβάζω στό «Βῆμα» καί πού φλέγεται ἀπό μένος ἀντιβασιλικό καί δημοκρατικό, εἶναι πραγματικά τοῦ κ. Γονατᾶ κι' ὅτι δέν πάσχω ἀπό κανένα εἶδος ψυχικοῦ δαλτωνισμοῦ.

— Μήν κάνεις ἔτσι.

— Ζαλίζομαι, ὦ ἀδελφοί.

— Μή ζαλίζεσαι καθόλου, χριστιανέ. Ἐν τάξει εἶναι ὅλα. Αὐτά ἐγράφηκαν τό ἔτος 1941, ὅταν ὁ κ. Γονατᾶς ἔλεγε ὅτι ὁ βασιλιᾶς εἶναι τύραννος, ὅτι ἐθησαύρισε ἀπό τήν τετάρτη Αὐγούστου, ὅτι δέν μπορεῖ νά γυρίσει στήν Ἑλλάδα καί ὅτι χρειάζεται νά ἐγκαθιδρυθεῖ ἑλληνική λαϊκή δημοκρατία.

— Ὥστε λοιπόν;

— Δέν ἔχει «λοιπόν».

— Πῶς δέν ἔχει; Ὁ κ. Γονατᾶς εἶνε ὁ ἱδρυτής τῆς ΕΛΔ. Ἐκεῖ δέν θέλετε νά καταλήξετε;

— Ἔστω.

— Ποιός εἶναι τρελλός;

Κανένας. Κάθομαι κάτω τά μετρῶ ἀπό δῶ, τά μετρῶ ἀπό κεῖ βλέπω πῶς ἔχω πέρα-πέρα ἄδικο νά σκέφτομαι ἔτσι ἀνόητα κι' ὀπισθοδρομικά. Οὔτε καταπληκτική ἡ περίπτωση, οὔτε μοναδική. Ἕνας πολιτικός ἀνήρ εἶναι πρίν ἀπ' ὅλα ἕνας ἄνθρωπος ἐλεύθερος πού μπορεῖ νά ἔχει ὅποιες ἰδέες τοῦ γουστάρουν. Σήμερα δημοκρατικός, αὔριο βασιλόφρονας. Πρίν ἀπό τόν κ. Γονατᾶ ὁ κ. Παπανδρέου μᾶς ἔδωκε μιά γραφική εἰκόνα τῆς ἰδεολογικῆς ποικιλίας μέ τήν ὁποία μπορεῖ νά ἐμφανίζεται ἕνας ἀρχηγός κόμματος, ἀποφασισμένος νά σπάση τή μονοτονία. Ἔτσι, ἐκτός ἀπ' τίς ἄλλες ὑπηρεσίες, προσφέρει στό λαό καί τό θέαμα τῆς ἀδιάκοπης μεταμορφώσεως, πού στή βαθύτερη οὐσία της εἶνε μιά διαρκής ἀνανέωση. Καινούργια σχολή στήν προμετωπίδα τῆς ὁποίας εἶναι γραμμένο τό βαθυστόχαστο καί πάνσοφο ρητό: «Εἶπα, ξεῖπα.. βράζω τήν παρόλα μου». Ἀπό αὐτήν βγῆκε ἐπίσης κι' ὁ κ. Κανελλόπουλος, πού μόλις ἀνέλαβε κάποτε τά ὑψηλά καθήκοντά του, δήλωσε πανηγυρικά: «Ὅ,τι εἶπα ἤ ἐπίστεψα ἕως τώρα δέν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει. Ἀπό ἐδῶ καί ἐμπρός νά μέ προσέξετε».

Ἄδικα λοιπόν ἀνησύχησα.

Ἡ νέα σχολή ἔχει τό γοῦστο της. Ἐλπίζω ὅτι γρήγορα οἱ ρηξικέλευθοι πολιτικοί μας ἄνδρες θά ἐπισημοποιήσουν τόν τρόπο αὐτόν τοῦ πολιτεύεσθαι, ἔτσι πού νά δοθῆ εὐκαιρία στόν λαό νά ὀξύνη τό πνεῦμα του στήν προσπάθεια ν' ἀνακαλύπτη κάθε τόσο τίς ἰδέες τῶν ἀρχηγῶν του.

— Καλημέρα σας κ. πρόεδρε.

— Καλῶς τον.

— Τί πρεσβεύετε σήμερα;

— Βασιλείαν.

— Ὤχ! Τόχασα τό στοίχημα κ. πρόεδρε. Γιατί ἐγώ ἐπέμενα πώς τρεῖς μέρες ἀκόμα θά ἐπιμένατε στή δημοκρατία.

Καί μή χειρότερα.

Δ. ΨΑΘΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Οἱ δημοκρατικὲς ὀργανώσεις ποὺ βρίσκονται κάτου ἀπ' τὴν ἡγεσία τοῦ στρατηγοῦ Πλαστήρα προσχωρήσανε στὸ πανδημοκρατικὸ μέτωπο καὶ θὰ ἀπόσχουν ἀπ' τὴν οἰκτρὴ ἐκλογικὴ λαθροχειρία τῆς 31 Μαρτίου ποὺ ἀποβλέπει στὴν πραξικοπηματικὴ ἐπαναφορὰ τοῦ Γεωργίου καὶ ὅλων τῶν ἄλλων πριγκηπικῶν τσιμπουριῶν, ποὺ λαχταροῦν νὰ μπήξουν ξανὰ τὶς προβοσκίδες τους στὸ σβέρκο τοῦ μαραζωμένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἔτσι κάθε ἀληθινὸς δημοκράτης, ποὺ διατηρεῖ ἀκμαῖο καὶ ἄδολο τὸ δημοκρατικό του φρόνημα, πέρνει τὴ θέση του σὰν τίμιος ἀγωνιστής, στὴν κρίσιμη τούτη ὥρα, ποὺ παίζεται καὶ τῆς Δημοκρατίας ἡ τύχη, καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους μέσα στὴ δημοκρατικὴ κοινότητα τῆς μεταπολεμικῆς Εὐρώπης καὶ ἡ μελλοντικὴ σταδιοδρομία του. Ἡ πραγματοποιούμενη ἑνότητα τῆς μεγάλης δημοκρατικῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ μας θὰ ἀνατρέψει, ὁπωσδήποτε, τὰ ὕπουλα σχέδια τῶν ὑπονομευτῶν τῆς γαλήνης του,ποὺ θέλουν νὰ τοῦ διαιωνίσουν τὸν ἐμφύλιο διχασμό, νὰ τὸν σπρώξουν σὲ νέο ἀδελφοκτόνο αἱματοκύλισμα, νὰ μὴν τὸν ἀφήσουν ποτὲ νὰ ὀρθοποδίσει.

— § —

Η ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ Ρωσσία δὲν ἐπιβουλεύεται τὴν ἀνεξαρτησία τοῦ Περσικοῦ λαοῦ, μήτε ὀρέγεται νὰ καταβροχθίσει περσικὰ ἐδάφη. Ἐνδιαφέρεται, ὡς τόσο, νὰ μὴν ἀφήσει τὶς περσικὲς πετρελαιοπηγὲς στὰ πλοκάμια τῶν ἰμπεριαλιστικῶν δυνάμεων ποὺ ἐκτείνονται ἐπάνω ἀπὸ ὠκεανοὺς καὶ ἠπείρους καὶ φτάνουν ἕως τὰ καυκασιανὰ κράσπεδα. Ἡ ἐφημερίδα ποὺ κατευθύνεται ἀπὸ ἕνα πρώην ὑπουργὸ τῶν Στρατιωτικῶν, ἔπρεπε νὰ εἶναι, ὁπωσδήποτε, καλλίτερα κατατοπισμένη, πάνω στὰ διεθνῆ ζητήματα. Ἐκτὸς ἐὰν ἡ γνωστὴ δρομοκαΐτειος ἐπωδὸς «Σόφια—Μόσχα» εἶνε καὶ γιὰ τὸ συνδυασμὸ τοῦ κ. Κλικλῆ Βενιζέλου ἀπαραίτητη γιὰ ψάρεμα ψήφων στὴ Λέσβο. Ὡς τόσο, ἄλλοι τὸ ἐξαντλήσανε αὐτὸ τὸ δόλωμα. Ὅσοι κωβιοὶ πιάστηκαν . . . αὐτοὶ ἦταν, Δὲν ὑπάρχει πλεόνασμα.

= § =

ΠΡΙΝ ἀπὸ δέκα μέρες ἔκριναν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀπόσχει ἀπ' τὶς ἐκλογές. Σήμερα φρονεῖ ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ μετάσχει. Καὶ ὁ ἄνθρωπος λέγεται... Μυλωνᾶς. Πρὶν γίνει ἀρχηγὸς κόμματος, πιθανότατα ἐκυβέρνα ἀνεμόμυλο.

= § =

ΓΡΑΦΕΙ τὸ ὄργανο τῶν χιτῶν: «Ὁ Μέγας Βενιζέλος δὲν ζεῖ πλέον σήμερον. Διότι ἂν ἔζη πολλὰ πράγματα δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐμφανισθοῦν, ὅπως ἐμφανίζονται σήμερον». Πολὺ σωστά! Οἱ κ. κ. Τσαλδάρης καὶ Βλάχος ἀντὶ νὰ κάνουν παρέα μὲ τὸν Κλικλῆ Βενιζέλο θὰ ἔκαναν παρέα μὲ τὸν...Καραθανάση. Ὁ κ. Παπανδρέου δὲν θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀσελγεῖ μὲ τὴ φάτσα τοῦ Βενιζέλου ἐπὶ τοῦ ψηφοδελτίου του. Οὔτε θὰ τολμοῦσαν τὰ διάφορα ἑρπετὰ ποὺ ἐξέθρεψε μέσα στὸν κόρφο του ὁ μεγάλος ἀγωνιστὴς τῆς δημοκρατίας, ὁ ἀδιάλλακτος ἀντίπαλος τοῦ θρόνου, νὰ ρυπαίνουν τὴ μνήμη του, χρησιμοποιῶντας τὸ ὄνομά του γιὰ νὰ δικαιολογοῦν τὸν ὄψιμο σιχαμερὸ φιλομοναρχισμό τους.

— § —

ΤΙ λογῆς καρδιοβόρος ἔρωτας ἔπιασε τὸ σεμνὸ ἰσνάφι τῶν φαρμακοποιῶν πρὸς τὸν πατρολέσβιο πολιτικὸ ἀγιογδύτη; Στὸ συνδυασμό του φιγουράρουν τρεῖς λαμπροὶ καὶ ὀλέθριοι κύριοι, ἐμπειρότατοι χειριστὲς τοῦ φαρμακευτικοῦ γουδόχερου. Ἂν μπῆκαν γιὰ νὰ τὸν χρησιμοποιήσουν γιὰ τὰ κεφάλια ἑαυτῶν καὶ ἀλλήλων, καλὰ ἔκαναν. Πολὺ καλὰ ἔκαναν.

ΠΕΝΘΗ

ΣΤΑΣΑ ΚΕΜΕΡΛΗ

Σεμνή, τρυφερὴ καὶ στοργική. Γεμάτη καλοσύνη καὶ πραότητα. Μὲ ἦθος ἀγγελικὰ πλασμένης κόρης. Μὲ ψυχικὰ χαρίσματα ἀνεκτίμητα. Μιὰν ἀδυσώπητη μοῖρα τῆς ἐπίκρανε τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἐτραυμάτισε θανάσιμα. Καὶ ἀπέθανε, πρόωρα, ὕστερα ἀπὸ ὀλιγόχρονη βασανιστικὴ ἀρρώστεια.

Ἡ «ΑΝΑΤΟΛΗ» συμμερίζεται βαθύτατα τὸ πένθος τοῦ θανάτου τῆς ἀλησμόνητης φίλης της.

ΕΝΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

Ο ΕΡΧΟΜΟΣ ΤΩΝ ΕΑΜΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΗΦΑΙΣΤΕΙΩΔΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Μιὰ ὑποδοχή!... ἀποθέωση!—Ἔφοδος τῶν λαϊκῶν συνοικιῶν στὸ λιμάνι.—Ἀνθρωποθάλασσα ποὺ κατακλύζει τὰ πάντα. — Ἀλαλαγμοί, μαντήλια, λουλούδια, περιστέρια, σ' ἕνα θριαμβευτικὸ χαρμόσυνο ξέσπασμα.— Ἡ Δημοκρατία ἔδωσε τὴν ἀπάντησή της στὸ μοναρχοφασισμό!

Ὥρα 9 τὸ πρωΐ. Ἕνα βραχνὸ σφύριγμα βαποριοῦ. Αὐτὸ ἦταν! Πανικὸς νὰ ἔπεφτε στὴν πόλη, δὲν ἰδὰ προκαλοῦσε ἕναν τέτοιον ἔξαλλο λαϊκὸ συναγερμό. Οἱ δρόμοι τῆς πόλης ποὺ βγάζουν πρὸς τὸ λιμάνι ἔπηξαν κυριολεκτικὰ ἀπὸ κινούμενες ἀνθρώπινες μάζες. Σωστοὶ ἀνθρωποχείμαρροι ἀπ' τὸ συνοικισμό, ἀπ' τὶς Καμάρες, ἀπ' τὶς ἀπόμακρες λαϊκὲς συνοικίες. Τὸ καράβι—τὸ ἴδιο καράβι ποὺ κουβάλησε πρὶν τρεῖς μέρες τὸν Καταχθόνιο Δεκεμβριανὸ Σφαγέα τοῦ λαοῦ—μανουβράριζε, ἀκόμα, μέσα στὸ λιμάνι κι' ὅλος ὁ κόσμος ὁ ἐκτεταμμένος ἀπ' τὴν πετρόσκαλα ὡς τὸ λιμεναρχεῖο χῶρος, οἱ μαοῦνες, τὰ καΐκια, τὰ λογῆς—λογῆς ἀγκυροβολημένα πλεούμενα, εἶχαν κατακλυσθεῖ ἀπ' τὴν ἀνθρωποθάλασσα: νέοι, γέροι, παιδιά, γυναῖκες, κορίτσια. Ἀγκαλιὲς λουλούδια, μαντήλια χρωματιστὰ στὸν ἀέρα, χαρμόσυνες κραυγές, ἀλαλαγμός, πανδαιμόνιο!....

Ἡ ἀτμόσφαιρα ἀντιβούιζε κι' ὁ ἀντίλαλος σκέπαζε τὴν πόλη, χυνόταν πρὸς τὴ θάλασσα, ἔφτανε στὰ γύρω βουνά!

Τὰ συνθήματα καὶ μέρη: Δη—μο—κρα—τία! — Ἐ-άμ! —Ἐ—άμ! —Ἀ—νε—ξαρ—τη—σί—α! Ἀ—πο—χή!

Τὰ πλήθη δέχτηκαν μὲ ἡφαιστειώδεις ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ τὴν ἐμφάνιση τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ ΕΑΜ πάνω στὴ γέφυρα. Ἕνας πανζουρλισμός, ἄνευ προηγουμένου, μιὰν ἀδιάκοπη μυριόστομη ἰαχὴ ποὺ ἔβγαινε ἀπ' τὰ παλλόμενα στήθεια δέκα χιλιάδων καὶ πλέον ἀνθρώπων.

Ὅταν πλεύρισε τὸ βαπόρι, οἱ ἐαμικοὶ ἀντιπρόσωποι συγ. Μαρκεζίνης καὶ Κόντος δὲν πρόλαβαν νὰ πατήσουν τὸ λεσβιακὸ χῶμα. Ἀπεγειώθησαν!

Φορτωμένοι λουλούδια, μετέωροι, ξεκίνησαν ἐπάνω στοὺς ἀνθρώπινους...δίφρουςτωνμέσα σ' ἕνα μαινόμενο, παραληροῦν πλῆθος, ποὺ συνωστιζότανε ν' ἀνοίξει δίοδο, νὰ προχωρήσει. Καὶ ἡ ἀνθρωποθάλασσα ξεκίνησε.

Μεγαλοπρεπές, ὑποβλητικὸ πανόραμα! Μιὰ συμπαγὴς μάζα λαοῦ ποὺ ἔπιανε ὅλο τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος τῆς προκυμαίας, κινήθηκε μὲ δυσκολία στὴν ἀρχή, ρυθμικὰ στὸ τέλος καὶ ἡ κορφὴ τῆς λαϊκῆς διαδήλωσης εἶχε φτάσει μπροστὰ στὰ γραφεῖα τοῦ ΕΑΜ ὅταν ἡ οὐρά της βαστοῦσε ἀκόμα στὴ λαδόσκαλα.

Οἱ συναγ. Μαρκεζίνης καὶ Κόντος οὐσιαστικὰ ἀποβιβάστηκαν . . . στὴν πόρτα τῶν γραφείων τοῦ ΕΑΜ.

***

Αὐτὴ ἦταν ἡ συντριπτική, ἡ ἀποστομωτικὴ ἀπάντηση τοῦ δημοκρατικοῦ λαοῦ τῆς Μυτιλήνης στὴν προηγούμενη ἀξιοθρήνητη ἐπίδειξη τοῦ μοναρχομπουρζουάδικου συρφετοῦ ποὺ πῆγε νὰ ὑποδεχτεῖ τὸν Καταχθόνιο Δεκεμβριανὸ γκαουλάϊτερ. Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλόστομη ἡ βροντόλαλη ἀπάντηση τοῦ λαοῦ μας στοὺς κρωγμοὺς τῶν μοναρχοφασιστικῶν ὄρνιων, ποὺ τὸν καλοῦν νὰ πάει μεθαύριο στὶς κάλπες.... ν' αὐτοκτονήσει.

Ἡ χτεσινὴ ἀνθρωποπλημμυρα μᾶς ἔδωσε, κατὰ τρόπο ὁλοζώντανο τὸ μέτρο τῆς λαϊκῆς ἀποχῆς ἀπ' τὶς ἐκλονὲς τῆς ἐρχόμενης Κυριακῆς, ποὺ κανενὸς εἴδους καλπιὰ καὶ νοθεία δὲ θὰ μπορέσει νὰ τὸ συγκαλύψει.

***

Στὰ γραφεῖα τοῦ ΕΑΜ προσῆλθε καὶ χαιρέτισε τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Κ. Ε. τοῦ ΕΑΜ ἀπὸ μέρους τῆς Περιφ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος ΕΛΔ ὁ γραμματέας της σ. Θ. Λευκίας.

***

Σήμερα στὶς 2 μετὰ τὸ μεσημέρι, οἱ ἐαμικοὶ ἀντιπρόσωποι θὰ μιλήσουν στο λαὸ τῆς Μυτιλήνης, μέσα στὴν αἴθουσα τοῦ «ΟΡΦΕΑ».

Η ΜΑΣΚΑΡΑΤΑ

(συνέχεια ἀπ' τὴ 1η σελίδα)

νη παμπάλαια προεκλογικὴ καραμούζα του. Ἀλλὰ ὁ λαός, τὰ πλήθη, τὸ κοινό, ἡ ἀνθρώπινη προεκλογικὴ πελατεία, ἀλλοῦ... ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς. Καὶ περνοῦσε ἡ ὥρα π' ἀνάθεμά τηνα! Κάποιος, ὡς τόσο, εἶχε μιὰ τυχερὴ ἔμπνευση. Ἄνοιξε τὶς πόρτες τῶν σχολείων. Καὶ ἡ «μαθητιῶσα» νεολαία, μὲ τὶς φυλλάδες παραμάσκαλα, ὥρμησε μὲ «ἐθνικόφρονας» ἀλλαλαγμοὺς καὶ ἐπλημμύρισε τὰ στενάζοντα ἀπὸ «γκίνια» ἐδώλια τοῦ «Ὀρφέα». Ταυτόχρονα—ἐδέησεν ἐπὶ τέλους!—κατέφθασαν καὶ τ' αὐτοκίνητα τῆς Οὔνρα, ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ, ἔμφορτα ἀπὸ μπουλούκια κραυγάζοντα, μέλποντα καὶ ἄδοντα τοῦ «ἀΐτοῦ τὸ γυιό». Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχαν φθάσει εἰς τὸ πεδίον τῆς «ἐθνικόφρονος» ἐπιδείξεως καὶ τὰ μηχανοκίνητα τοῦ κ. Τζαβέλα. Ἔξω ἀπ' τὸν «Ὀρφέα» εἶχαν στηθεῖ δυὸ πελώρια μεγάφωνα γιὰ νὰ μεταδίδουν τοὺς λόγους τοῦ ρήτορος εἰς τὰ... συνωστιζόμενα πλήθη. Ἀλλὰ παρ' ὅλες τὶς φιλότιμες προσπάθειες ἡ πλατεῖα ἔμεινεν.. ἄδεια, φρικωδῶς ἄδεια! Ἕνας λερὸς καὶ ψωραλέος μοῦργος περιφερότανε, μονάχα, γύρω ἀπ' τὸ ὑπὸ κατασκευὴν καραβόσκαρο τοῦ Σοφία καὶ δυὸ κατάμαυρα κοράκια, καθισμένα στὴν πλώρη του, ἐψειρίζοντο ἡδονικά...

Τὰ διαδραματισθέντα ἀπ' ἐδῶ καὶ πέρα, οὔτε τὰ εἶδα, οὔτε τἀκουσα. Τὰ ὄργανα τοῦ κ. Τζαβέλλα μὲ ἀνεκάλυψαν στὴ οκοπιά μου καὶ μὲ ὑπεχρέωσαν, κατόπιν προφορικοῦ τελεσιγράφου τοῦ κ. Διοικητοῦ, νὰ... ἐκκενώσω τὸ ἔδαφος!

***

Τὸ ψηφοδέλτιο τοῦ Πατρολεσβίου «ἐπιφανοῦς ἡγέτου» εἶνε χάρμα ὀφθαλμῶν.... σὰν καλῶς περιποιημένη βιτρίνα ψιλικατζίδικου. Στὴν ἀριστερὴ γωνία ὑπάρχει ἕνας δάφνινος στέφανος, πιστὸν ἀντίγραφο.... ἐπιτυμβίου πλακός! Εἶνε τὸ σῆμα τοῦ παπανδρεϊκοῦ κόμματος. Στὴ δεξιὰ γωνία προβάλλει τὸ ὁμοίωμα γέρικης ἐλιᾶς. ποὺ στὴν κουφάλα της ἐφώλιασε... ὁ Παναγῆς Κανελλόπουλος. Εἶνε τὸ σῆμα τοῦ Ἑνωτικοῦ κόμματος. Στὴ μέση, συγκρατούμενο ἀπὸ δυὸ συμβολικώτατα εὐμεγέθη... μηδενικά, ὑπάρχει ἕνα περίεργο σύμπλεγμα: Ἡ φάτσα τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου κρεμασμένη σὰν ἀποκρηάτικη μάσκα στὴ σιδερένια μαναβέλλα μιᾶς ἀγκύρας. Εἶνε τὸ σῆμα τοῦ κ. Κλικλῆ Βενιζέλου, μαγαρίζοντος τὰ «ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια» τοῦ πατέρα του.

Κάτου ἀπ' τὸ χαριτωμένο αὐτὸ τρίπτυχο, ποζάρουν τὰ ὀνόματα τῶν παπανδρεϊκῶν ὑποψηφίων μὲ τὴ μεγαλοπρεπῆ προσωνυμία: Συνουσασμὸς Ἐθνικῆς Πολιτικῆς Ἑνώσεως!

Οἱ ἀφελεῖς, βλέποντας τὸ σῆμα τοῦ κ. Κλικλῆ Βενιζέλου πάνω ἀπ' τὸν παπανδρεϊκὸ συνδυασμό, ἀποροῦν καὶ ἐξίστανται:

Τί νὰ παριστάνει ὁ...ἄλλος, ὁ ἄνευ σήματος συνδυασμὸς τοῦ κ. Κλικλῆ Βενιζέλου; Προεκλογικὸ λαθρεμπόριο; Γιὰ τὴ λύση τοῦ μυστηρίου τὸν λόγον ἔχει.... ὁ «Ἐλεύθ. Λόγος».

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΑ

Τὴν περασμένη Κυριακὴ ἔγιναν ἐκλογὲς γιὰ τὴν ἀνάδειξη καινούργιας διοίκησης στὸ σωματεῖο Ραπτῶν τῆς πόλης μας. Ψήφισαν συνολικὰ 39. Βγῆκαν κατὰ σειρὰ ἐπιτυχίας οἱ Γιάννης Σταυρακέλλης μὲ ψήφους 38, Γεώρ. Ἀποστόλου 33, Παν. Παρασκευαΐδης 30, Κων. Ματζουράνης 30, Γιάννης Καραβὸς 28, Ἀθ. Νικοδήμου 22, καὶ Στ. Παπαστεφανῆς 21. Τὸ νέο συμβούλιο συγκροτήθηκε ὡς ἑξῆς: Σταυρακέλλης Ι. πρόεδρος, Νικοδήμου γραμματέας καὶ Ἀποστόλου ταμίας.

***

Στὸ Παγκρατικὸ Συμβούλιο τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδας βγῆκαν, σὰν ἐκπρόσωποι τῆς ἐργατικῆς τάξης τοῦ νησιοῦ μας ὁ σ. Γ. Σκαλτσούνης γιὰ τὸν ΕΡΓΑΣ καὶ ὁ σ. Βρ. Αὐγουστίδης γιὰ τὴ Σοσιαλιστικὴ Συνδικαλιστικὴ παράταξη.

ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΥ ΠΟΥΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΚΑΤΟΧΗ

Τὴν περασμένη Τετάρτη συνῆλθε σὲ πρώτη συνεδρίαση ἡ Ἐπιτροπὴ ποὺ συγκροτήθηκε γιὰ νὰ μελετήσει τὸ ζήτημα τῆς ἀποκαταστάσεως ὅσων πούλησαν ἀκίνητα ἐπὶ κατοχῆς. Στὴν Ἐπιτροπὴ μετέσχε καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Μαῦρος, ὁ ὁποῖος δήλωσε κατηγορηματικὰ πὼς ὁ σχετικὸς νόμος θὰ καταρτισθεῖ καὶ θὰ δημοσιευθεῖ πρὶν ἀπ' τὶς ἐκλογές.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Μόλις συνήλθαμε ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς φιλτάτης μας

ΣΤΑΣΑΣ ΚΕΜΕΡΛΗ

(διδασκαλίσσης)

αἰσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωση νὰ εὐχαριστήσουμε θερμὰ ὅλους ὅσοι συνόδευσαν τὴν ἐκφοράν της καὶ ἰδιαίτερα τοὺς συναδέλφους καὶ τὰς συναδέλφους της ποὺ τόσο θερμὰ δείγματα συμπαθείας μᾶς ἐξεδήλωσαν.

Οἰκογένεια Κεμερλῆ

ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΖΕΤΑΙ Η ΑΛΒΑΝ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΛΟΝΔΙΝΟ 24 — Τηλεγραφοῦν ἀπὸ τὰ Τύραννα ὅτι ὁ Ἐμβὲρ Χότζα ὑπέβαλε χθὲς στὴν Ἀλβανικὴ Ἐθνοσυνέλευση τὸν κατάλογο τῶν ὑπουργῶν τῆς νέας κυβέρνησής του. Ὁ Χότζα διατηρεῖ τὰ ὑπουργεῖα Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἄμυνας. Ἡ ἐθνοσυνέλευση ἐνέκρινε παμψηφεὶ τὴ σύνθεση τῆς νέας κυβέρνησης.

ΑΠΕΘΑΝΕ Ο ΚΑΜΠΑΛΕΡΟ

ΛΟΝΔΙΝΟ 23.— Ὁ διάσημος συγγραφέας, τέως πρωθυπουργὸς τῆς δημοκρατικῆς Ἱσπανίας καὶ ἡγέτης τοῦ Ἱσπανικοῦ Σοσιαλιστικοῦ κόμματος Λάργκο Καμπαλέρο ἀπέθανε χθὲς στὸ Παρίσι.

Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΛΟΝΔΙΝΟ 24. — Σήμερα φτάνει στὸ Νέο Δελχὶ τῶν Ἰνδιῶν ἡ τριμελὴς ὑπουργικὴ ἀποστολὴ ποὺ θὰ διακανονίσει μὲ τοὺς Ἰνδοὺς ἀρχηγοὺς τὸν τρόπο τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἀνεξαρτήτου διοικητικοῦ καθεστῶτος τῶν Ἰνδιῶν.

ΓΥΡΕΥΕΙ ΡΕΣΤΑ

ΛΟΝΔΙΝΟ 23.—Ὁ Φράγκο ἀπηύθυνε διαμαρτυρία στὶς κυβερνήσεις τῶν συμμάχων γιὰ τὴν... ἀδικαιολόγητη ἐκστρατεία ποὺ ἄρχισε ἐναντίον τῆς κυβέρνησής του ἡ δημοκρατικὴ Γαλλία.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Ἡ Συνεργατικὴ Τσαγγαράδων κάνει γνωστὸ στὴν πελατεία της ὅτι ἐπέστρεψε ἀπ' τὴν Ἀθήνα ὁ κόφτης καὶ μηχανικός της ποὺ πῆγε στὴν πρωτεύουσα γιὰ τὴν παρακολούθηση τῆς θερινῆς σαιζόν, κομίσας νέα σχέδια καὶ πλούσια συλλογὴ δερμάτων καὶ ὑλικῶν,

ΘΕΑΜΑΤΑ

«ΟΡΦΕΥΣ»

Ἀπὸ ὥρα 3 1)2 «αἱ δύο ὀρφαναί». Αὔριο «Ἰβὰν ὁ Τρομερὸς» τῆς Σὰβ-Φίλμ.

«ΣΑΠΦΩ»

Ἀπὸ ὥρα 3 1)2 «Μανερχάϊμ» 5 1)2 καὶ 8 «Ἀρχιοιδηρουργός».

ΠΡΩΤΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΑΧΑΛΙΝΩΤΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΘΗΝΑ 24.—Ὁ στρατηγὸς Πλαστήρας ἔστειλε ἀπ' τὸ Βόλο τηλεμα στὸ Σοφούλη καὶ καταγγέλλει ὅτι σ'ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ τοῦ Πηλίου καὶ τῆς Λάρισσας ἐπικρατεῖ τέτοια τρομοκρατία ποὺ εἶνε ἀδύνατο στοὺς δημοκρατικοὺς νὰ ἐκδηλώσουν τὰ φρονήματά τους. Μολονότι, συνεχίζει ὁ Πλαστήρας ἡ δράσις τῶν τρομοκρατῶν εἶνε καθημερινὴ καὶ διενεργεῖται μπρὸς στὰ μάτια τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς, κανένας τρομοκράτης δὲν συνελήφθη ἀκόμα.

ΤΑ ΤΡΑΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΟΣΧΑ 24. – Τηλεγραφήματα ἀπ' τὸ Λονδῖνο ἀναφέρουν ὅτι ἡ ἐργατικὴ ἐφημερίδα «Τρίμπιουν» ἀσχολούμενη μὲ τὸ ζήτημα τῶν ἑλληνικῶν ἐκλογῶν, γράφει ὅτι «τὰ τραγικὰ ἀποτελέσματα ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν τὴν ἀπόφαση τοῦ Μπέβιν νὰ μὴν ἀναβληθοῦν οἱ ἐκλογὲς μπορεῖ νὰ τὰ προΐδει κανεὶς μέσα στὶς ὑποσχέσεις ποὺ δίνουν προεκλογικὰ στοὺς ὀπαδούς των οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων τῆς Δεξιᾶς.

Κ' ἐπειδὴ εἶνε βέβαιο, ὅτι μὲ τὸν τρόπο ποὺ θὰ γίνουν οἱ ἐκλογὲς αὐτοὶ θὰ πάρουν τὴν ἐξουσία στὰ χέρια τους, ἀσφαλῶς θὰ πραγματοποιήσουν τὶς ὑποσχέσεις αὐτές.

Οἱ Δεξιοί, γράφει τὸ «Τρίμπιουν», ἀποβλέπουν στὴν ἐγκαθίδρυση ἑνὸς καθεστῶτος παρόμοιο μὲ τοῦ Μεταξᾶ, γιὰ νὰ ἐπαναφέρουν τὸ Βασιληᾶ καὶ ἀρχίσουν τὴν ἄγρια καταδίωξη τῶν δημοκρατικῶν».

ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ, ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ...

ΑΘΗΝΑ 24.— Ἔφθασαν κ' ἐξακολουθοῦν νὰ φθάνουν στὴν πρωτεύουσα μεγάλες ὁμάδες προσφύγων ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό. Οἱ πρόσφυγες αὐτοὶ καταγγέλουν ὅτι ἔφυγαν ἀπ' τὰ χωριά τους γιὰ νὰ σωθοῦν γιατί, μετὰ τὴ διέλευση τῶν ξένων παρατηρητῶν στοὺς ὁποίους κατήγγειλαν τὰ τρομοκρατικὰ ὄργια τῶν μοναρχικῶν, οἱ τελευταῖοι τοὺς ἀπειλοῦν τώρα μὲ ἐξόντωση.

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΜΟΝΤΡΕΑΛ

ΛΟΝΔΙΝΟ 24.—Χθὲς ἄρχισε στὸ Μοντρεὰλ τοῦ Καναδᾶ ἡ δίκη τῶν ἐνεχομένων στὴν κατασκοπεία. Στὸ δικαστήριο κατετέθησαν ἀποδείξεις εἰς βάρος τοῦ κομμουνιστῆ βουλευτῆ Φρεντ Ρόους.

Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ ΑΠΟΘΡΑΣΥΝΕΤΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ

ΛΟΝΔΙΝΟ 24.— Χθὲς τὸ βράδυ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Τσεχοσλοβακίας ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἀπεκαλύφθη εὐρυτάτη συνωμοσία ποὺ ἀπέβλεπε στὴν ἀνατροπὴ τοῦ σημερινοῦ κυβερνητικοῦ καθεστῶτος τῆς χώρας μὲ τὴν ἔνοπλη βία. Πρόκειται περὶ φασιστικῆς ὀργανώσεως ποὺ ἐνισχυότανε ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸ καὶ στὴν ὁποία μετέχουν πολλὰ μέλη τῆς ἄλλοτε φασιστικῆς νεολαίας. Ἀρχηγὸς ἦταν ὁ καθηγητὴς Πολάτοβιτς ποὺ συνελήφθη μαζὶ μὲ ἄλλα 100 περίπου πρόσωπα.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ

ΑΘΗΝΑ 24.—Ἐπείγοντα νυκτερινὰ τηλεγραφήματα ἀπὸ τὸ Λονδῖνο ἀναφέρουν ὅτι οἱ διαπραγματεύσεις γιὰ τὸν ἀπ' εὐθείας διακανονισμὸ τῆς ρωσσοπερσικῆς διαφορᾶς πῆραν εὐνοϊκὴ τροπή. Ἀναμένεται ὅτι μέχρις αὔριο θ' ἀρχίσει ἡ ἀποχώρηση τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων ἀπ' τὰ περσικὰ ἐδάφη.

Πληροφορίες ἀπ' τὴν ἴδια πηγὴ ἀναφέρουν ὅτι ἡ ἀπάντηση τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας στὴ βρεττανικὴ διακοίνωση γιὰ τὸ περσικό, θὰ ἐπιδοθεῖ αὔριο ἀπ' τὸν κ. Μολότωφ στὸν Ἄγγλο ἐπιτετραμμένο τῆς Μόσχας.

ΑΘΗΝΑ 24.—Μὲ κοινὴ ἀπόφαση τῶν ὑπουργῶν τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων καὶ τῆς Δημοσίας Τάξεως ὅλες οἱ στρατιωτικὲς δυνάμεις τῆς χώρας τίθενται κάτω ἀπ' τὶς διαταγὲς τῶν στρατιωτικῶν ἐποπτῶν ποὺ ὡρίσθησαν γιὰ τὶς ἐκλογές, ἀπ' τὶς 26 Μαρτίου μέχρι τῆς 6ης Ἀπριλίου. Οἱ στρατ. ἐπόπτες ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνη τῆς τάξεως πρό, κατὰ καὶ μετὰ τὶς ἐκλογές.

ΑΘΗΝΑ 24.— Ὁ Γεώργιος Γλύξβοῦργος ἀπηύθυνε διάγγελμα στὸν ἑλληνικὸ λαὸ συμβουλεύοντάς τον νὰ «ἐκκαθαρίσει τὸ ταραχῶδες καὶ δηλητηριασμένον πολιτικὸν παρελθὸν» καὶ νὰ ἀποκαταστήσει «τὴν ἰσχὺν ὧν παραδόσεών του διὰ τὴν οἰκογένειαν, τὴν θρησκείαν καὶ τὴν πατρίδα».

ΑΘΗΝΑ 24.—Σήμερα, στὸ θέατρο «Ὀλύμπια» θὰ μιλήσει, ἐκθέτοντας τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, ὁ πρωθυπουργὸς κ. Σοφούλης.

ΑΘΗΝΑ 24.—Στὸ Λονδῖνο ἐπικρατεῖ μεγάλη ἀνησυχία γιὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσα πρόθεση τῶν μοναρχικῶν νὰ διενεργήσουν τὸ δημοψήφισμα πρὶν ἀπ τὸ 1948, ἂν κυριαρχήσουν στὶς ἐκλογὲς ὕστερα ἀπ' τὴν ἀποχὴ τῶν ἀριστερῶν κομμάτων. Δηλοῦται ὅτι ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνηση θ' ἀντιμετωπίσει ἀποφασιστικὰ μιὰ τέτοια ἀπόπειρα.

ΑΘΗΝΑ 24.—Σ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες παρατηρεῖται ἐπιδεικτικὴ ἀποχὴ τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὶς προεκλογικὲς συγκεντρώσεις. Τὰ κόμματα τῆς Δεξιᾶς ἀνησυχοῦν ἀπ τὴν πιθανότητα νὰ παρατηρηθεῖ ἀποχὴ μεγαλείτερη ἀπὸ κάθε προβλεψή τους.

ΕΓΧΩΡΙΑ ΓΙΑ ΚΑΡΡΕ, ΤΡΑΠΕΖΟΜΑΝΔΥΛΑ ΚΑΙ ΝΥΧΤΙΚΕΣ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΤΜΟΒΑΦΕΙΟ ΛΕΥΤΕΡΗ ΕΠΑΝΩΜΑΤΗ—ΠΗΓΑΔΑΚΙ